

Jakt og fiske - til alle for alltid!

Til

Fiskeridirektoratet

Epost: postmottak@fiskeridir.no

Fra

Norges jeger- og fiskerforbund Østfold, Epost: ostfold@njff.no

Norges jeger- og fiskerforbund Vestfold, Epost: vestfold@njff.no

Norges jeger- og fiskerforbund Telemark, Epost: telemark@njff.no

Høring – regulering av jakt på kystsel i 2021,

innspill fra NJFF Telemark, NJFF Vestfold og NJFF Østfold

Vi viser til høringsbrev fra Fiskeridirektoratet datert 12-11-2020. I 2019 mottok ikke Norges jeger- og fiskerforbund sentralt (NJFF) høringen, men i 2020 er vi inne på høringslista igjen. Det er bra.

Vi i fylkeslagene i Østfold, Telemark og Vestfold ser at mengden sel øker fra år til år, og reagerer sterkt på at ikke kvotene for sel økes tilsvarende.

Hvor ble det av 20 % økningen av kvota vi ble lovet som kompensasjon for torskefredningen?

I 2019 ble vi politisk lovet en økning av steinkobbekvota i Oslofjorden på 20 %. Dette står oppført på tabellen fra HI, men som alle kan se ble det skutt hhv 15 og 10 dyr i Vestfold og Telemark (som vanlig). Dette fordi den ekstra kvota på hhv 3 og 2 dyr kom *etter* at jakta var avsluttet. I Østfold er det oppgitt at det ble skutt 24 dyr, 20 + 4 (20%), men det er feil. Jakta var avsluttet lenge før tillegget på 4 dyr kom, og den ble ikke startet igjen.

Deretter har denne ekstra kvota blitt holdt tilbake. Det var ingen som forsto tildelingen i 2019 som en kompensasjon på bare ett år (som heller ikke ble gjennomført i praksis), men det ble gitt og forstått som en varig økning som ett av flere tiltak for å bedre en svært skrøpelig bestand av torsk. Dette har fiskeridirektoratet valgt å se bort fra, og forholder seg nå til Havforskningsinstituttets forslag igjen. Dette er svært provoserende og føyer seg inn i direktoratets arrogante fremferd.

Hvor ble det av tillegget som følge av garnforbudet?

Nå som torskefredningen og garnforbudet er innført i hele Oslofjorden, og all sel som tidligere har avgått i fangstredskap overlever, hvorfor blir ikke da kvota økt? Vi har ikke tall for hvor mange

Jakt og fiske - til alle for alltid!

steinkobber som døde i garn under tidligere fritidsfiske, men et forsiktig anslag burde være ca 40 dyr i året. Dette er dyr som nå burde tilføres kvotetildelingen. Spesielt med tanke på at dette er argumentasjon vi har møtt fra HI tidligere som en begrunnelse på at kvota holdes kunstig lav. Dette argumentet er nå borte, og da må kvota økes tilsvarende.

Endret målnivå

Målnivået (MN) for bestanden er nå økt fra 50 % til 70 %. Dette er gjort i en håndvending basert på en anbefaling fra NAMMCO. HI viser til tilrådingene i forvaltningsplanen for Steinkobbe, som sier at det er mulig å justere MN i henhold til ny kunnskap om bestandene. I praksis betyr dette at HI kan blåse i at bestandene har økt i vårt område, og fortsatt gi lave kvoter, mens hvis bestandene skulle synke (som etter et nytt selpest-utbrudd), vil de kunne innføre full stans i jakta fordi bestanden går under det nye MN. Dette selv om at bestanden har økt i hele perioden etter siste utbrudd, og selv om den har økt etter at det ble innført jakt på steinkobbe de siste 6 årene. HI bruker selv argumentet om at bestandsanslagene tidligere ble basert på svært usikker viten, men bruker ikke det samme argumentet når det er naturlig å anta at anslagene burde være til fordel for høyere kvoter, eller lavere MN.

Alt for lav likevektsfangst

Oslofjorden har hatt økning i steinkobbebestanden i hele perioden siden siste utbrudd av PVD, også etter at jakt ble innført i Vestfold og Telemark. Vi har skutt tildelt kvote hvert år. Likevel forholder HI seg til at likevektsfangst er basert på 5 % av bestandsanslaget. Dette er et håpløst lavt utgangspunkt. Spesielt med tanke på at hele anslaget er basert på minimumstall. Alle skjønner at når man teller dyr som lever store deler av livet i vann (også i hårfellingsperioden), så er det mange dyr som ikke blir talt. HI burde kunne gi et anslag på hvor mange dyr som til enhver tid er utenfor synshold (under vann), og basere et bestandsanslag på et mer sannsynlig antall. Dette gjøres i all annen vilt- og ressursforvaltning. I tillegg forholder HI seg til utdatert forskning fra -94, da man trodde at bestandene var lokale med liten interaksjon. Dette er noe alle som følger med i Oslofjorden vet ikke stemmer. Vi har en stor bestand som er mye større enn anslaget, og som har høy grad av interaksjon over fylkesgrensene, og sågar landegrensene. Her burde «føre var prinsippet» slå inn, da vi ikke har noe kunnskap om hvilken innvirkning dette har på fiskebestandene i Oslofjorden, og heller ikke noe kunnskap om sannsynligheten for at den store bestanden kan gi et nytt utbrudd av selpest, som ingen ønsker seg.

Vi ber samtidig om at HI slutter å forholde seg til sitt eget ønske om å forske på hva som skjer med en steinkobbebestand over tid med kunstig lavt uttak, og heller konsentrere seg om å forske på hva som skjer med fiskebestandene over tid med en kunstig høy steinkobbebestand.

Meldingstjeneste og lokale aktører

I høringsbrevet fra Fiskeridirektoratet står følgende: *Som vist til i tidligere høringsdokument har Havforskningsinstituttet søkt å involvere lokale aktører i forbindelse med registreringer/tellinger av kystsel. I media har det også med jevne mellomrom vært innslag om observasjoner av store og nye*

Jakt og fiske - til alle for alltid!

selkolonier, og sel som tas i faststående redskap. Fiskeridirektoratet har nå opprettet en meldingstjeneste, hvor bifangster av sel/sel som går seg fast i ulike typer redskap enkelt kan registreres. Formålet er at slik informasjon skal bidra til å dokumentere faktiske forhold om selforekomster og lokaliteter.

En slik meldingstjeneste er positivt, men vi kan ikke se at Sjøpattedyrutvalget har hentet ut data fra artsobservasjoner.no, slik vi ba om i vårt innspill i 2019. Dette er jo nettopp en slik lokal kilde, der brukerne rapporterer inn observasjoner. Det skal bemerkes at svært mange av rapportørene har biologiske kunnskaper langt over gjennomsnittet. Tilsvarende innrapportering benyttes også av Rovdata i forbindelse med forvaltningen av store rovdyr, så da burde det også være godt nok til bruk i forvaltningen av sel.

Fiskeridirektoratet bør som et datasupplement nyttiggjøre seg av innrapporteringene av sel som ligger inne i www.artsobservasjoner.no. Her kan man hente ut oversikter over observasjoner av hver enkelt art sortert på både tid og rom, også kartfestet. Dataene har sine begrensninger, men de vil utgjøre et godt supplement til regulære tellinger i hårfellingsperioden.

Vi oversendte i fjor en oversikt over observasjoner av steinkobbe i Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold i perioden 1.1. – 29.11.2019. Vi vedlegger i år en oversikt over observasjoner i de nye fylkene Viken, og Vestfold og Telemark i perioden 30.11.2019-15.11.2020.

Gjennom våre lokalforeninger får vi stadig tilbakemeldinger om det som de beskriver som store avvik mellom de offisielle anslagene av selbestanden og deres egne selobservasjoner. For eksempel sier Råde JFF følgende: Vi har merket oss at selen etter at fiskebestanden i Oslofjorden sank dramatisk ved tusenårsskiftet stadig utvider sitt søkeområde etter mat til mindre "naturlige" områder. Den har blitt mindre sky, og jakter nå på badestrender, brakkvannsområder ved utløp til sjøørretbekker, sågar langt opp i elvene.

I Sarpsborg, 15 km oppstrøms for Glommas utløp, ble det i 2020 observert sel. Det siste kan bekreftes av Nedre Glomma og Omland Fiskeadministrasjon, som så seg nødt til å søke om skadefellingstillatelse pga. at selen skadet eller spiste store mengder av den gytende laksen der.

Råde JFF tar dette som et tegn på at det er for mye sel i fht. næringstilgangen, og at selbestanden i ytre Oslofjord bør reduseres betydelig for å oppnå en bedre økologisk balanse. Dette var et tema allerede i en vitenskapelig artikkel fra 2010: Olsen, M.T., Andersen, S.M., Teilmann, J., Dietz, R., Edrén, S.M.C., Linnet, A., Härkönen, T. 2010. Status of the harbour seal (*Phoca vitulina*) in Southern Scandinavia. NAMMCO Sci. Publ. 8:77-94. For en Oslofjord som ikke er økologisk balanse er den kanskje enda mer aktuell i dag.

Telemetri og den norske bestanden sett i et større geografisk perspektiv

I anbefalingen fra sjøpattedyrutvalget står følgende: Det er nødvendig å øke innsatsen på telemetri-merking for å innhente data både på steinkobbe og havert. Telemetri-data er viktig for å kartlegge habitatbruk, overlapp med fiskerier og dermed risiko for bifangst, samt for å kunne dekke kunnskapsbehov angående overlapp mellom kystselene og vindmølleparker. Dette er også

Jakt og fiske - til alle for alltid!

nødvendige data for å kunne evaluere i hvor stor grad økende etableringer av oppdrettsanlegg langs kysten vil kunne påvirke kystsel.

Når HI etterlyser telemetridata vil vi minne om merkeprosjektet hvor man kan følge vandringen for et utvalg steinkobber merket på Bolærne <https://sealtracker.hi.no/>. Dette viser med all tydelighet mobiliteten og interaksjonen mellom steinkobber i Oslofjorden.

En av selene har også svømt langt ned langs den svenske vestkysten, der det er en stor bestand av kobber (minimum 7000 bare i Skagerrak, jfr. <https://www.sverigesvattenmiljo.se/undersoka-vattenmiljo/population-knubbsal>).

I svensk og dansk Skagerrak og Kattegat er det mer enn 25.000 steinkobber. I hvilken grad vandrer disse opp i norske områder? Vi savner referanser til og omtale av bestandsanslagene og kvotepolitikken i våre nærområder på andre siden av grensen. Selen forholder seg ikke til grenser på et kart.

KONKLUSJON: De tre fylkeslagene i NJFF ønsker at bestanden i Oslofjorden skal minke, ikke holdes på likevekt. Det betyr et uttak på hhv 60 dyr i hvert av de gamle fylkene Østfold, Vestfold og Telemark. Til sammen en kvote på 180 dyr. Da er vi fortsatt på et uttak godt under 20 % av et sannsynlig bestandsanslag.

Mvh.

For fylkeslagene

(sign)

Ole-Håkon Heier

Fylkessekretær NJFF Østfold

(sign)

Øystein Cock Rønning

Fylkessekretær NJFF Vestfold

(sign)

Bjørn Erik Lauritzen

Fylkessekretær NJFF Telemark

Vedlegg:

- Excel-ark, uttak steinkobbe-rapporteringer fra www.artsobservasjoner.no i perioden 30-11-2019 til 15-11-2020.